

SAK KA 5/98: ÅRSMELDING OG REGNSKAP 1997

Saksbehandler: Betty Haga

Årsmeldingen tar utgangspunkt i KA's virksomhetsplan for 1997.

I denne er formulert følgende 3 hovedoppgaver for KA's engasjement og virksomhet:

- Et aktivt, mål- og resultatrettet lokalt kirkelig selvstyre
- Gode rammebetingelser, avtaler og effektiv styring og ledelse i den lokale kirke
- En målrettet arbeidsgiver- og personalpolitikk

Med *kursiv* er tatt med de målformuleringer som ligger i strategiplanen knyttet til hvert område

1. ET AKTIVT, MÅL- OG RESULTATRETTET LOKALT KIRKELIG SELVSTYRE

1.1 Styrke rekruttering til og valg av menighetsråd

KA vil:

- *arbeide for at menighetsråd og fellesråd gjør deltakelse i menighetsarbeid mer attraktivt*
- *bidra til at menighetsråd og fellesråd skaper oppmerksomhet om lokale prioriteringer i det kirkelige arbeid*
- *arbeide for sterkere engasjement knyttet til valg av menighetsråd*

KA tok tidlig i 1997 initiativ til et samarbeidsprosjekt med Kirkerådet knyttet til valg av menighetsråd og fellesråd for perioden 1998 - 2001. Målsettingen var å informere hverandre om planlagte tiltak, å koordinere tiltak og fordele oppgaver.

Prosjektet resulterte i

- * samarbeid om «Håndbok for menighetsråd og fellesråd» og «Kirkelige råds oppgaver og mandat - Kursdokumentasjon»
- * drøfting av informasjonsstrategi, - innhold og -form.
- * KA - utgivelse av brosjyre om fellesrådets oppgaver og mandat

1.2 Menighetsrådets og fellesrådets ansvar og myndighet

KA vil:

- *styrke bevisstheten i menighetsråd og fellesråd om deres myndighet og ansvar, styringsrett og forpliktelse*
- *utvikle hjelpemidler for menighetsråd og fellesråd slik at kirkelovens intensjoner kan virkeliggjøres*
- *profesjonalisere den administrative ledelse slik at den gjennom utredning, saksbehandling og møtevirksomhet tilrettelegger arbeidet i menighetsråd og fellesråd.*

KA har gjennom rådgiving på telefon, informasjon i rundskriv og KA-forum, kursvirksomhet og produksjon av bøker og hefter søkt nå målsettingene på dette området.

Virksomheten rettet mot folkevalgte har primært vært siktet mot produksjon av materiell, jfr. pkt.1.1. og forberedelse av kurs beregnet på nyvalgte fellesrådsmedlemmer i 1998.

I tillegg har det vært avholdt 1 konferanse for 1-sokns kommuner. Denne har sammen med annet arbeid lagt grunnlag for utarbeidelse av et veiledninghefte for menighetsråd i kommuner med 1 sokn (blir utgitt 1.halvår -98)

For daglige ledere mv. er det arrangert kurs i kirkerett i tillegg til kurs knyttet opp mot spesielle tema som er omtalt under andre punkt

2. GODE RAMMEBETINGELSER, AVTALER OG EFFEKTIV STYRING OG LEDELSE I DEN LOKALE KIRKE

2.1 Virksomhet og økonomi

KA vil:

- *arbeide for øremerkede tilskudd til kirkelig administrasjon i planperioden i tråd med KA's økonomiundersøkelse fra 1995*
- *arbeide for økte rammer til undervisning, diakoni og kirkemusikk over KUF's budsjett*
- *i kontakt med kommunene og Kommunenes Sentralforbund arbeide systematisk med å skape forståelse for den lokale kirkes behov og gi medlemmene hjelp til å dokumentere resultater*
- *dokumentere eventuelle manglende sammenhenger mellom tjenester som forespeiles og tilgjengelige ressurser*
- *utrede og utprøve ulike organisatoriske modeller i forholdet mellom menighetsråd, fellesråd og prostienheten*
- *utvikle og følge opp budsjett og regnskapsmodeller*
- *bidra til at kirken lokalt kan frigjøre ressurser ved å ta i bruk informasjonsteknologi*
- *gi råd, veiledning og bistand i inngåelse av avtaler, bl.a. tjenesteytingsavtaler*

Økonomiundersøkelsen som KA gjennomførte våren 1997 for å undersøke / dokumentere konsekvenser av ny kirke- og gravferdslov har gitt både KA, Kirkerådet og KUF den best dokumenterte kunnskap om den faktiske situasjonen knyttet til økonomi og ressurser ved innføring av nytt kirkelig lovverk.

Undersøkelsen er lagt til grunn for KA's og Kirkerådets arbeid mot KUF og Stortinget for å sikre en videreføring av det statlige tilskudd til finansiering av den lokale kirkes drift. Her har en oppnådd at de bevilgningen for 1998 ble videreført på samme nivå som i 1997.

Kunnskap og erfaring som er høstet gjennom dette arbeidet har også ført til at KA er blitt en vesentlig medspiller for kirkeskattutvalget som ble oppnevnt av Kirkerådet. Utvalget har bedt om å få kjøpe tjenester fra KA og det er inngått avtale om samarbeid om en ny økonomiundersøkelse i 1998.

Det er videre utgitt veiledningshefte om økonomiarbeid, gjennomført 6 egne kurs og deltatt på 8 kurs arrangert av andre om de nye budsjett- og regnskapsforskriftene. På dette området har det også vært en utstrakt rådgivning på telefon.

Bladet EDB i kirken er utgitt i 3 nummer i samarbeid med Kirkerådet. Etter en evaluering er det vedtatt å nedlegge bladet, men å forsøke å ivareta en del av informasjonsbehovet på området gjennom KA-forum.

Rådgivning knyttet til tjenesteytingsavtaler har også i 1997 vært omfattende. KA har deltatt på møter i en rekke kommuner og har gitt råd til fellelråd undervegs i prosessen med å utarbeide slike avtaler. Økonomiundersøkelsen i 1998 vil vise hvor mange fellelråd som har fått slik avtale på plass i løpet av 1996 og 1997.

Det har vært gjennomført 2 kurs om forsikring og sikring av kirkebygg. Samarbeidet med KNFF og Gjensidige som er det forsikringsselskap som har gitt det beste tilbud vedr. kirkeforsikring er ivaretatt gjennom regelmessige møter og vil i 1998 videreutvikles mot mer konkret arbeid rettet mot sikringstiltak.

2.2 Kirkegårdsdrift

KA vil:

- *gi råd og veiledning i driftsformer og avtaleinngåelse*
- *bidra til erfaringsutveksling vedr. service og forvaltning*

Etter avtale med KA har Landslaget for kirkegårdskultur gjennomført 13 dagskurs innenfor dette området. KA har tatt opp temaet på 4 halve kursdager tilknyttet internkontrollkurs.

Bare 3 fellelråd har valgt å søke KUF om å overføre forvaltningansvaret for kirkegårdene til kommunen. KA har i forbindelse med rådgivning knyttet til tjenesteytingsavtaler søkt å hjelpe fellelrådene til å få på plass tilfredsstillende driftsmodeller.

2.3 Avtaleinngåelse for medlemmer

KA vil:

- *forhandle frem forsikringsavtaler*
- *inngå avtaler med KOPINOR*
- *inngå eventuelle rammeavtaler der dette gir medlemmene fordeler*

På nyåret inngikk KA avtale med Vesta forsikring om ansvarsforsikring for fellelråd og menighetsråd. Premien på kr.328.000 ble i sin helhet dekket av KA. I 1997 fikk 3 fellelråd utbetalt til sammen ca . kr. i erstatning.

Avtalen har vært reforhandlet i løpet av året. For 1998 inngås det avtale med Gjensidige forsikring.

Arbeidet med å forhandle fram en kopieringsavtale med Kopinor har pågått hele dette året også og har vært til dels komplisert. Arbeidet nærmer seg en slutføring ved utgangen av 1997.

2.4 Forskning og utvikling

Harald Askeland har også dette året arbeidet med det 3-årige forskningsprosjektet knyttet till innføring av ny kirkelig lovgivning. Prosjektet er i rute og vil bli avsluttet sommeren 1998. I samarbeid mellom Frank Grimstad (Sunniva-stipendiat), Kjell Y.Riise (Olavsstipendiat) og Harald Askeland er det gjennomført en lederrolleundersøkelse. Rapport fra denne vil bli publisert våren -98.

Prosjektet "Kirken i et tjenesteperspektiv" er forberedt gjennom søknad til Opplysningsvesenets fond. Dette forventes startet høsten -98.

2.5 Ledelsesutvikling og kompetanseheving

Det er utviklet ledelseskurs for sokneprester og daglige ledere. Kurset er gjennomført med gode erfaringer en gang. 20 deltakere fikk plass, mange måtte avvises og har bedt om at kurset gjentas. Dette vil bli gjort så snart en finner rom for dette.

2-årig lederutviklingskurs for kvinnelige kirkeverger er forberedt og vil starte opp våren 1998.

Samarbeidet med Diavett - Diakonhjemmets etterutdanningscenter - er videreført.

Eksisterende kurstilbud har nå fått godkjenning som 20 vekttalls-kurs. Arbeidet er startet med å utvikle lederkurs II.

Ansatte i KA bidrar også i stor grad til undervisningen for kirkeverger på Høyskolen i Volda. Samtidig har både Høyskolen i Agder og Kirkelig kompetansesenter i Nord-Norge bedt om en samarbeidsavtale med tanke på bidrag fra KA inn i nystarta undervisningstilbud.

Sekretariatet vurderer måter å organisere disse samarbeidstiltakene. Ønsket fra utdanningsinstitusjonene om bidrag til undervisningen er nå så omfattende at det blir umulig å imøtekomme med dagens ressurser. I løpet av -98 må det tas stilling til hvordan dette skal løses.

Ansatte i KA har ellers deltatt med foredrag på en rekke kurs, konferanser og møter for proster, nye sokneprester, stiftskapellaner, kirkeverger mv.

KA har tatt initiativ til opprettelse av Kompetanseråd for Den norske kirke - et samarbeidstiltak mellom Kirkerådet, KUF og KA. Kompetanserådet . Målsettingen er å etablere et senter for utvikling av strategi, kanalisering av økonomi og utvikling av samarbeid / utviklingstilbud. Det er positiv holdning til å inngå i et slikt samarbeid og det arbeides for å skaffe ressurser til etableringen i løpet av -98.

3. EN MÅLRETTET ARBEIDSGIVER OG PERSONALPOLITIKK

3.1 Styrking og utvikling av arbeidsgiverrollen

KA vil:

- *Utvikle en enhetlig tariffpolitikk for det kirkelige tariffområde. Denne tariffpolitikk skal danne grunnlag for utforming av tariffrevisjon innenfor det kirkelige tariffområde pr. 01.05.1998.*
- *Ta initiativ til gjennomføring av prosjekt "personalpolitikk i kirken" i samarbeid med KUF som arbeidsgiver for prestene og med arbeidstakerorganisasjonene*
- *Arbeide for en snarlig overføring av arbeidsgiveransvar for statlige kateketer til kirkelige fellesråd*

Det kirkelige tariffområdet ble opprettet pr. 15.02.97 ved at tariffavtaler ble inngått mellom KA og 7 arbeidstakerorganisasjoner. Avtalene er identiske med avtalene i det kommunale tariffområdet. I løpet av året har 1 nye organisasjoner blitt part i avtalene.

På vegne av arbeidsgivere i Oslo kommune har KA inngått egne avtaler med organisasjonene. Disse avtalene er identiske med de avtaler Oslo kommune har inngått.

Det er utarbeidet 2 debathefter knyttet til revisjon av Hovedavtalen og Hovedtariffavtalen pr. 01.05.98. En rekke medlemmer har tatt mot oppfordringen om å oversende synspunkt. For øvrig ventes arbeidsgiverkonferansene på nyåret -98 å gi viktige innspill i arbeidet.

Det er videre nedsatt 7 partsammensatte utvalg for å arbeide med områder innenfor avtaleverket. De to partssammensatte utvalgene som forbereder revisjonen av HA og HTA er ved årsskiftet 97/98 nær slutføring av arbeidet. Utvalget som arbeidet med organistavtalen har avsluttet arbeidet. Arbeidstakerorganisasjonene ønsket ikke å gå videre med reforhandling av avtalen. De øvrige partsammensatte utvalgene vil starte arbeidet i -98.

3.2 Rådgivning og advokattjenester

Gjennom hele året har det vært en utstrakt rådgivning - skriftlig og pr. telefon - knyttet til forståelsen av lov- og avtaleverk og til håndtering av enkeltsaker. Henvendelsene spenner fra de mest kurante spørsmål vedr. regler og bestemmelser til anmodning om bistand i alvorlige personalkonflikter. KA ha gitt bistand i 15 - 20 saker av svært alvorlig karakter. I de fleste av disse har saken endt opp med at arbeidsforhold har opphørt. En sak ser ut til å kunne ende i arbeidsretten. Denne er av en slik karakter at KA i samarbeid med KUF har engasjert advokathjelp.

3.3 Ledelsesutvikling og kompetanseheving (til arbeidsgivervirksomheten)

KA vil:

- *Søke å fremme kirkelig opplæring med naturlige samarbeidspartnere.*
- *Gjennomføre kompetanseutviklende kurs for daglig ledere.*
- *Styrke arbeidsgiverkompetansen hos folkevalgte.*
- *Legge til rette for kompetanseutvikling i samarbeid med utdanningsinstitusjonene.*
- *Utvikle og gjennomføre kurs/opplæring ut fra medlemmenes behov.*

I løpet av året er det gjennomført 6 2-dagers grunnkurs i arbeidsgiverspørsmål. På et av kursene ble 2. dagen erstattet av 1 kursdag om lokale forhandlinger. Slike forhandlinger ble gjennomført pr. 01.11.97. For partene lokalt ble dette .en utfordring som stort sett ble taklet på en utmerket måte. Forhandlingene endte opp med ankesaker som vil bli avgjort på nyåret.

Det er også gjennomført 4 kurs i internkontroll og et 3-dagers kurs i konflikthåndtering.

(Det vises her også til pkt. 2.5 i årsmeldingen)

3.4 Personalpolitikk

Det er utgitt veiledningshefte om stillingsbeskrivelser. Den tidligere Personelhåndboka vil komme i ny utgave som "Arbeidsgiverhåndbok " Manuset var fedig ved årsskiftet og boka vil foreligge på nyåret -98.

KA har på oppdrag fra Kirkerådet utarbeidet "Arbeidsrettslige konsekvenser av Kirkemøtets homofilivedtak" og har utviklet retningslinjer knyttet til håndtering av saker om seksuelle overgrep,

KA deltar i en arbeidsgruppe som er nedsatt av Kirkerådet for å forberede en kirkemøtesak om tiltak for å bedre rekrutteringen til kirkelige stillinger.

4. KA'S ORGANISASJON OG RESSURSER

4.1 KA som demokratisk organisasjon

KA vil:

- *Skape oppmerksomhet omkring valg av nytt landsråd*
- *Løpende vurdere sin oppbygning*
- *Gjennomføre brukerundersøkelser knyttet til KA's tjenester*
- *Arbeide for at alle kirkelige arbeidsgivere blir medlem av KA.*

Ved utgangen av året hadde KA 1087 medlemmer. 325 av disse var fellesråd eller menighetsråd med fellesrådsfunksjoner, og 28 var andre typer medlemmer

Ved inngangen til 1997 var 325 fellesråd og menighetsråd i kommuner med 1 sokn medlemmer i KA. I løpet av året meldte 100 av de resterende 110 fellesråd / menighetsråd i 1-sokns kommuner seg inn. De som ikke var medlemmer ved årsskiftet 97 / 98, vil bli kontakt på nyåret.

475 menighetsråd har meldt seg ut i løpet av året slik at KA ved inngangen til 1998 hadde 115 menighetsråd som fortsatt har arbeidsgiveransvar (B-medlemmer) og 135 menighetsråd som ikke har arbeidsgiveransvar (C-medlemmer)

I tillegg er noen barnehager og organisasjoner B-medlemmer og de fleste bispedømmeråd er C-medlemmer i KA. Samlet har KA 609 medlemmer.

På slutten av året ble Stiftelsen Kirkeforskning og Institutt for Kristen oppseding tatt opp som B-medlemmer. Medlemsskap for disse to organisasjonene representerer en ny utfordring for KA da det statlige avtaleverk til dels har vært lagt til grunn for arbeidsforholdene for de ansatte.

I løpet av året har det vært ført drøftinger med styret i Norges kirkevergelag (NKVL).

Intensjonen i samtalene har vært å komme fram til en avtale om nedleggelse av NKVL og etablering av et kirkevergeforum innefor KA etter modell av rådmannsforumet i KS.

Et forslag i tråd med dette vil bli lagt fram for landsmøtet i NKVL i mai -98 og for landsrådet i KA i juni -98.

4.2 Styring og prioritering

KA vil:

- *tillegge arbeidsgiverspørsmål og tariffspørsmål større vekt for å sikre kvaliteten på disse områdene*
- *vurdere hvordan fag- og ressurspersoner plassert desentralt kan utvide KA's nærvær og styrke kontakten med medlemmene*
- *arbeide med intern kvalitet og effektivitet*

Erfaringene fra det første året KA har vært part i tariffavtaler har vært nyttige og har bidratt til trygghet i forhold til at organisasjonen har kompetanse til å håndtere utfordringene.

Utfordringen framover vil bl.a. være å prioritere bruken av ressursene da behovet for rådgivning og hjelp er stort blant medlemmene.

En vurderer å legge til rette for regionale KA-organ bestående av landsrådsmedlemmer og lokallagsstyre i NKVL i hvert bispedømme. Det må arbeides videre med hvilken funksjon og oppgave slike organ kan få.

Enkelte fellestrådsadministrasjonjer i de største byene har signalisert at de er interessert i samarbeid med KA med tanke på rådgivning i regionen. Dette vil også bli nærmere vurdert.

4.3 Ressursbruk

KA vil:

- utvikle samarbeid med Kommunenes Sentralforbund
- utvikle samarbeid med Kirkerådet

Det er pr. 15.09.97 undertegnet avtale om kontaktordning mellom KA og KS. Samarbeidet med KS har ellers blitt ivaretatt vesentlig gjennom kontakt og møter knyttet til enkeltsaker. Et hovedområde har vært samarbeid knyttet til innrapportering av personal- og lønsstatistikk fra kirken.

Det er inngått en samarbeidsavtale med Kirkerådet. Avtalen har som intensjon å bidra til gjensidig informasjon, samordnet service overfor menighetene, avklaring av ansvarsområder, samarbeid om prosjekter og bedre utnyttelse av de samlede sekretariatsressursene.

4.4 Informasjon, medlems- og samfunnskontakt

KA vil:

- vurdere å etablere KA-forum som et månedsmagasin
- videreutvikle rundskriv til medlemmene
- arbeide systematisk med pressemeldinger og samfunnskontakt.

Etter vurdering fortsetter KA-forum å komme ut med et nummer annenhver måned. Delvis er dette begrunnet i at informasjonsmedarbeiderstillingen er 50 %, og delvis i at andre informasjonsoppgaver har blitt prioritert framfor bladproduksjon.

I 1997 ble rundskrivene inndelt i 3 grupper, A-, B- og C-rundskriv med tanke på at ulike stoffkategorier skulle gjøre det lettere for medlemmene å forholde seg til informasjonen. Vi er usikre på effekten og går tilbake til en kategori rundskriv fra og med 1998.

Utvikling av KAs internettsider er forberedt høsten-97 og lanseres på nyåret.

5. ORGANISASJON OG RESSURSER.

Styret i KA har hatt 6 styremøter og behandla 46 saker. Landsrådet har hatt et møte.

5.1 Bemanning

Sekretariatet i KA er i 1997 utvidet med en 100 % kontorsjefstilling, 100 % rådgiverstilling og en 75 % kontormedarbeiderstilling. 50 % stilling som opplæringsleder er inngått i

kontorsjefstillingen. Til sammen er det ved utgangen av året 8,15 årsverk i faste stillinger og 1,90 årsverk i engasjementsstillinger. Fast stilling som spesialrådgiver blir opprettet fra 01.03.98 når engasjementsperioden for rådgiverstilling utgår.

5.2 Organisering

Det ble etablert en forhandlingsavdeling og en administrasjonsavdeling i sekretariatet fra des.-96. I løpet av året har en funnet fram til arbeidsformer og kontaktpunkt for å sikre gjensidig informasjon og effektivitet i arbeidet.

5.3 Regnskap

Nedenforstående tabell viser utviklingen i omsetningen fra 1994 - 1997.

	1994	1995	1996	1997
Inntekter	kr. 2,3 mill.	kr. 4,2 mill.	kr. 7,1 mill	kr. 8,5 mill.
Utgifter	kr. 2,3 mill	kr. 4,4 mil.	kr. 6,9 mill	kr. 8,4 mill.
Resultat	kr. 0,0 mill.	- kr. 0,2 mill	+ kr. 0,2 mill	+ kr. 0,1 mill

Regnskapet for 1997 viser et overskudd på kr. **142.546,-**.

De samlede inntekter i 1997 har vært kr. **8.519.616,-**.

Utgiftene har vært kr. **8.377.070**

Inntektene er ca kr. 214.000,- høyere enn budsjettet, og utgiftene er ca. kr. 244.000 høyere enn budsjettet. Dette medfører at resultatet er kr 30.000,- under det budsjetterte.

I løpet av siste 2-årsperioden er det meste av det akkumulerte underskudd fra perioden før 1996 nedbetalt. Pr. 31.12.97 gjenstår en negativ egenkapital på **kr. 23.365.**

Vedr. 1210 Kundefordringer.

Fordringene består vesentlig av utestående inntekter på salg av materiell, samt fordringer til Kirkerådet og Kirkedepartement vedr. tidsskriftet «Edb i kirken» og arbeid med kopieringsavtale. Fordringene forventes innbetalt i løpet av 1. Halvår 1998.

Vedr. eiendeler.

På begynnelsen av 90-tallet ble innkjøpt kontor- og datautstyr aktivert i balansen.

Disse er tidligere nedskrevet hvert år, men ikke i år da maskinene reelt sett har en verdi som tilsvarer verdien i balansen.

Revisor påpekte i revisjonsberetningen for 1996 at innkjøpte eiendeler ikke var aktivert og anbefalte dette gjort. Dette er ikke fulgt opp da kostnadsføring av utgiftene i sin helhet ved innkjøp, har vært vurdert av styret og administrasjonen til å gi KA den lettest tilgjengelige oversikt over den økonomiske situasjonen.

Merverdiavgift.

I løpet av året er KA registrert i merverdiavgiftsregisteret. Dette medfører en besparing for virksomheten da storparten av vår avgiftspliktige virksomhet (salg av materiell) er untatt for inngående mva., men gir rett til refusjon av utgående mva.

I 1.halvår er inntekter og utgifter knyttet til mva. og inv.avgift medtatt i beløpet på de enkelte kostnadskontoer og summen av disse er lagt til / trkt fra manuelt på kontoene 3791, 4252 og 7892. I 2. halvår er beløpene ført direkte i eget mva. regnskap.

Ordinær virksomhet

Kontingentinntektene er mer enn fordoblet fra 1996. Dette har primært sin bakgrunn i de nye kontingentsatser som ble vedtatt av landsrådet i 1996. I tillegg har rekrutteringen av A-medlemmer gått raskere enn forventet. Inntektene overskrider det reviderte udsjettforslaget med kr. 74.000.

Samlet har denne avdelingen et overskudd som er nesten kr. 100.000 dårligere enn budsjettet. Dette har primært sammenheng med kostnadene ved trykking og utsending av rundskriv (konto 4110, 4115 og 4116). Tidligere år har disse kostnadene vært ført som salgs-/adm.kostnader og har vært vesentlig mindre. Det var ikke i budsjettet tatt høyde for at det var behov for skriftlig rådgiving og informasjon på så mange områder som det ble. I løpet av året er det sendt ut 23 B-rundskriv og 35 C-rundskriv. Kostnadene ved dette er ca. kr. 300.000.

Samlett sett er lønnskostnadene vel 1 mill. kr. høyere enn i -96. Merutgiftene er stort sett på faste stillinger, men også noe på ekstrahjelp / overtid. De samlede lønnskostnader er kr. 70.000 over det budsjetterte.

Kurs

Kursvirksomheten har ikke gitt det overskudd som var forventet. Det budsjetterte overskudd ble i løpet av året redusert fra kr. 400.000 til kr. 200.000. Resultatet ble et overskudd på kr. 155.00. Det er da gjennomført 19 kurs og 2 konferanser med til sammen vel 900 deltakere. På 5 grunnkurs i arbeidsgiverspørsmål med til sammen ca. 300 deltakere er det ikkje tatt kursavgift.

Forlags-virksomhet

I 1997 er det produsert 7 nye hefter / bøker . I tillegg er to bøker trykket i nye opplag.

Kirkerådet har gitt ut ny utgave av «Håndbok for menighetsråd». KA har bidratt med halvparten av innholdet og har tjent i overkant av kr. 300.000 på denne i 1997.

Til sammen er overskuddet på forlagsvirksomheten blitt kr. 500.000, dvs. kr. 100.000 bedre enn budsjettet.

Prosjekter finansiert med tilskudd fra Særfond II / Opplysningsvesenets fond.

Utgifter og inntekter er her i stor grad samsvarende med budsjettet.

Prosjektene omfatter arbeidsoppgaver utført av Oscar Garnes - informasjonsmedarbeider - , Ove Virik Jørgensen - spesialrådgiver - , Øyvind Grue - rådgiver - og Harald Askeland - forsker. Deres lønnsutgifter blir i sin helhet ført på denne avdelingen. Ca. 60 % av utgiftene er finansiert av eksterne tilskudd.

Forslag til vedtak: Styret anbefaler landsrådet å godkjenne årsmelding og regnskap for 1997.